

Hur legitimeras påstådda migrationspolitiska paradigmskiften?

En fallstudie av Vilhelm Fornbacke och Tom Matei
B- uppsats för Statsvetenskapliga institutionen vid Lunds Universitet
Handledare: Caroline Karlsson

Abstract

Denna studie är en fallstudie som ämnar att analysera hur påstådda politiska paradigmskiften kan legitimeras genom att främst analysera Tidö- partiernas migrationspolitik. Studien preciserar även vikten av att förstå om detta paradigmskifte är vad de uppges att vara. Diskursanalys och Carol Lee Bacchis "What's the problem represented to be" (WPR) metod ligger till grund för att få en förståelse av hur migranten konstrueras för att legitimera migrationspolitiska paradigmskiften. Genom analys av Tidöavtalet och regleringsbrev till Migrationsverket utifrån Bacchis WPR- modell hittas tre legitimeringsstrategier, eller problemrepresentationer. Studien visar att det är genom dessa representationer av problem samt genom sin konstruktion av migranter som tidö- partierna legitimerar sin politik, som är ett möjligt paradigmskifte.

Nyckelord: *Tidöavtalet, paradigmskifte, migration, diskursanalys, WPR-modell, migration, konstruktion, legitimering, Bacchi*

Ord: 7862 (referenslista, innehållsförteckning samt förstasida exluderas)

Abstract	2
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
2. Var i befinner sig paradigmskiftet?	5
2.1 Svensk migrationspolitisk historia	6
2.1.1 Migrationspolitiken 1860-1918	6
2.1.2 Migrationspolitiken under andra världskriget och kort därefter	6
2.1.3 Kvotflyktingsystem och uppehållstillstånd	7
2.1.4 Liberaliseringen och post 2015	8
2.3 Precisering av paradigmskiftet och dess vikt	8
2.4 Syfte och frågeställning	9
3. Tidigare forskning	10
4. Metod	10
4.1 Forskningsdesign.	10
4.1.2 Diskursanalytiska verktyg.	11
5. Teori	11
5.1 “Den Andre”	11
5.2 Klyfta mellan moral och välfärd	12
5.3 Skilja eller blanda mellan kategorier?	12
6. Material	13
6.1 Reformförslag i Tidöavtalet	13
6.2 Tidöavtalet i praktiken	14
6.2.2 Regleringsbrevet 2023 (Ekonomistyrningsverket, 2022,)	14
6.2.3 Regleringsbrevet 2024 (Ekonomistyrningsverket, 2023,)	14
7. Analys	15
7.1 Migranter och kriminalitet	15
7.2 Tidigare ansvarslös politik	16
7.3 Den osvenska, oanpassbara & ansvarslösa invandraren	18
7.4 Sammanfattning av analys	20
8. Diskussion	21
Källhänvisning	22
Internetkällor	22
Vetenskaplig litteratur	23
Material	25

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Svenska migrationspolitiken har gått från att vara en klassisk socialdemokratisk linje med låg asylinvandring och hög arbetskraftsinvandring. Efter sent 1960-tal började migrationspolitiken långsamt liberaliseras med sin kulm på 1980-talet. (Jansson, 2023) Efter inbördeskriget i Jugoslavien blev den svenska migrationsdebatten allt mer infekterad. Fast kritik ropades högt och med snabb framgång och undergång från Bert Karlsson och Ian Wachtmeisters parti Ny Demokrati. (Fellman, 2011)(Wachtmeister & Moquist, 1993) 2010 bröt den arabiska våren ut, med epicenter i Tunisien och Egypten. De pro-demokratiska protesterna spreds som en skogsbrand över stora delarna av mellanöstern. I Syrien blossade protesterna upp i det blodiga syriska inbördeskriget. (Britannica, 2024) Samma år kom Sverigedemokraterna (SD) in i Sveriges riksdag med 5,7%. (Valmyndigheten, 2023) Fem år senare, år 2015 upplever Sverige en ström av migranter olikt något annat de närmaste decennierna.(SCB, 2024) Migrationsvågen orsakas framförallt av den historiskt omfattande mängden människor som hamnar på flykt i det Syriska inbördeskriget. 63,5 miljoner människor år 2015 försatts på flykt, det är fler människor än vad det någonsin har varit. Tillsammans med stora andra migrationsströmmar från bland annat Afghanistan, Afrikas horn och norra Afrika samt människor från Levanten som i sin helhet skapas en perfekt storm. (UNHCR, 2016) Fredrik Reinfeldts "öppna era hjärtan" och Stefan Löfvens "mitt Europa bygger inga murar" blir tidsandans politiska slagord om ett hopp om att skapa en humanistisk lägereld för det svenska folket att samlas kring. Samtidigt efter valet 2014 blir SD Sveriges tredje största parti. (Valmyndigheten, 2023) Det kan tolkas som en motreaktion av Reinfeldts och Löfvens humanistiska lägereld. (Öhberg, 2020 s. 414) Den invandringskritiska och nationalistiska retoriken är nu en spelare i den svenska politiken. Som svar mot detta formulerar regeringspartierna tillsammans med Alliansen efter tre månaders regeringskris Decemberöverenskommelsen (DÖ), vars syfte är att stänga ute Sverigedemokraterna ur inflytande. (Lapidus, 2015) 2015 faller DÖ efter att Kristdemokraterna beslutat att lämna, dock fortsätter överenskommelsen att gälla i praktiken. Efter valet 2018 växer Sverigedemokraterna några procentandelar till och närmar sig Moderaternas status som andra största parti. (Valmyndigheten, 2023) Mandatperioden 2018 till 2022 blir en tumultartad period för Stefan Löfven och hans rödgröna regering. Förra mandatperiodens regeringskriser trumfas. Sverige har ingen regering på plats förrän januari 2019 då Socialdemokraterna lyckas få stöd av Centerpartiet, Miljöpartiet och Liberalerna i det som kom att kallas Januariavtalet. (Socialdemokraterna, 2019) Migrationsvågen rullar på och verkar aldrig sluta, den humanistiska lägerelden gick nog inte riktigt som de hade hoppats. Sen kommer år 2020, där världen stoppas av covid-19 pandemin.

I början av 2021 kommer ett uttalande som kommer att kallas paradigmskifte i svensk politik. Ulf Kristersson, nu partiledare för Moderaterna, öppnar för att bedriva ett regeringssamarbete med SD. Ett nytt maktalternativ till Januariavtalet börjar att växa fram. I en intervju med

Anders Holmbergs 30 minuter beskriver Ulf Kristersson hur SD har mognat som parti och att de har haft konstruktiva och givande samtal om kriminalpolitiken, invandringspolitiken samt energipolitiken. (Abrahamsson, 2021) Just detta blir senare grundpelare vad som kommer kallas Tidöavtalet. 2021 avgår Stefan Löfven och den tidigare finansministern Magdalena Andersson tar över som Sveriges första kvinnliga statsminister. Även denna gång blir regeringsbildandet allt annat än lätt och Andersson tvingas regera utan Miljöpartiet med en borgerlig budget. (Bengtsson & Brusman, 2021) Det verkar problematiskt för de rödgröna att bygga regering. I början av år 2022 sker något som ändrar den politiska situationen. Ryssland invaderar Ukraina. Energipriserna skenar i hela Europa, inflationen skenar i Sverige (Riksbanken, 2022) och inte minst kastades den europeiska säkerhetsordningen omkull. (Försvarsmakten, 2022) Detta ledde till att Migrationen åter togs upp när miljon-tals Ukrainare tvingades på flykt.

Valåret 2022 är en fördelaktig storm för Kristerssons så kallade paradigmskifte. År av problematiskt regeringsskapande för de rödgröna och kris på kris gör att Kristerssons regeringsalternativ verkar vara det mest attraktiva för väljaren. Tillsammans med SD sker något som inte hänt på många år, Sverige har en regering med majoritetsstöd i riksdagen. För i oktober kommer Tidöavtalet. Partierna som författar avtalet kallar själva avtalet för ett paradigmskifte. Under mål för migrationspolitiken hittas följande citat:

“Skapa ett paradigmskifte i synen på asylmottagande” (Tidöavtalet, 2022, sid. 29).

För första gången på länge sker dessutom en hård högersväng i svensk politik. Den är inte endast höger utan den svängen kan benämnas som antiliberal i politikområden som lag och ordning och migration. Som exempel läggs tung vikt på återvandring i regleringsbrevet till Migrationsverket. Här väcks vårt intresse. Hur legitimeras detta så kallade paradigmskifte och den nya repressiva linjen i svensk politik? Hur har legitimeringen för “mitt europa bygger murar” istället för “mitt europa bygger inga murar” skett? Att förstå det kan vara mycket nyttigt och givande för att förstå hur högern har växt fram i svensk politik.

2. Var i befinner sig paradigmskiftet?

Är Tidöavtalets migrationspolitik ett paradigmskifte?

För att få en tydligare bild av vad Kristerssons påstådda paradigmskiftet faktiskt bottnar i kommer en kort översikt över hur den svenska migrationspolitiken historiskt sett ut. Detta är av stor vikt för att förtydliga och precisera problemformuleringen. Att inte göra detta eventuella paradigmskifte glasklart blir det svårt att analysera och förstå kontexten av dess legitimering. Den historiska kontexten är således av högsta vikt.

Amerikanska fysikern och vetenskapsfilosofen Thomas Kuhn myntade begreppet paradigmskifte år 1962 i sitt verk *“The Structure of Scientific Revolutions”* som i sig blev något av ett paradigmskifte. Kuhn menade att vetenskap hade en cyklisk process med flera faser. En av dem är den normala-vetenskapliga fasen där forskare har gemensam referensram, gemensamma erfarenheter och teorier och är verksamma inom samma *Paradigm*. En annan fas är den revolutionära, där anomalier börjar uppstå, teorier och data börjar ifrågasättas och forskare söker sig till alternativa förklaringar och teorier vilket slutligen skapar ett nytt paradigm. (Kuhn, 1962, sid 172) Enligt Kuhn är skillnaderna mellan två paradigm så stora att de är ojämförbara. Utanför vetenskapsfilosofin kan paradigmskifte därmed förstås som något som går emot existerande tankar och praxis, och som skapar nya normer och tankar inom det område det sker i. Detta är tunga namn som Kristerson påstår sig dansa med. Frågan blir därmed. Är verkligen tidöavtalet ett paradigmskifte. Tidöpartierna är tydliga med att de själva betonar deras migrationspolitik som ett paradigmskifte. Dock kan man med god mod ifrågasätta detta påstående.

Väl värt att nämna är att det är inte förrän 1951 som FN faktiskt klargör vad en “flykting” är för något, vad som definierar den personen som benämns som flykting var inte glasklart innan 1951. Således en brasklapp, innan 1951 kan därmed flyktingar definieras olika i olika delar av världen innan 1951. (Johansson & Tureby 2019 s. 207)

2.1 Svensk migrationspolitisk historia

2.1.1 Migrationspolitiken 1860-1918

Efter 1860 infördes passfrihet i Sverige. Detta innebar att större folkutbyte mellan Sverige och andra länder fram till år 1914. Sverige var under denna tid och under en lång tid fram ett utvandringsland, till följd av passfriheten. Mellan år 1860 och första världskriget utbrott 1914 utvandrar 1,4 miljoner svenskar till framförallt Nordamerika. Samtidigt kom 3000-4000 östjudar till Sverige som flyktingar från förtryck i det Ryska Imperiet och andra delar av östra Europa. Däremot, passfriheten till trots, ålades inte de svenska myndigheterna att ta hand om de judiska flyktingarna. Utan på grund av dåtidens fattigdomslagstiftning tvingades de svensk-judiska församlingarna att ta hand om de judiska flyktingarna. (Johansson & Tureby 2019. s. 208) Fram till och under första världskriget var inte endast judar som flydde Ryska Imperiet och östra Europa. Sett till dåtidens oroligheter i området med ryska revolutionen i centrum var Sverige en viktig tillflykt från en vid mängd etniska, religiösa och politiska grupper där många togs hand om av sina egna. (Johansson & Tureby 2019. s. 208). Under första världskriget riktades svensk flyktinghjälp framförallt till barn med hjälp av svenska Röda

Korset. Svenska staten tog således inte något större ansvar för flyktingar under första världskriget eller ryska revolutionärer och förtryckta minoritetsgrupper. Utan de gjorde olika grupper i det svenska civilsamhället som svenska Röda Korset. (Johansson & Tureby 2019. s. 209).

2.1.2 Migrationspolitiken under andra världskriget och kort därefter

Under andra världskriget såg det initialt likt ut under tiden för ryska revolutionen och det första världskriget. Den svenska staten drev en restriktiv invandrings- och migrationspolitik under majoriteten av kriget. Man hade ett smalt kvotsystem som prioriterade judiska barn och ungdomar som fördelas till familjer och barnhem som finansierades av judiska församlingar i Sverige. De som inte hade förmånen att hamna hos en familj eller på barnhem, tvingades försörja sig som pigor och drängar på landsbygden. Samma system användes senare för de 70 000 finländska krigsbarn som överfördes till Sverige. Under tiden var detta historiens största flyktingmottagande av barn. Detta historiska mottagande som var väldigt omfattande organiserades av grupper i svenska civilsamhället som svenska Centrala Finlandshjälpen och i Finland Nordiska hjälpcentralen. Även Lottakåren hjälpte till. När de 70 000 finska barnen var i Sverige var det till största delen svenska familjer som tog in och gav ett härbärge. Inte staten. (Johansson & Tureby 2019. s 210). Svenska staten tog dock ett litet ansvar för kvotflyktingar under denna tid. Enligt historikerna Mikael Byström och Pär Frohnert var det första gången svenska staten tog ansvar för flyktingar på sin mark. Ansvar bestod av en halv miljon svenska kronor år 1939. Stödet gick till svenska flyktingkomiteer och dylikt. (Johansson & Tureby 2019. s 210)

Under 1945 när det Nazityska hemlandet erövrades på två fronter började koncentrationsläger och dödsläger upptäckas på ett löpande band. Våren och sommaren 1945 samt efter kriget kom tiotusentals överlevare från dessa läger till Sverige med hjälp av Röda korsets expedition som vad sanktionerat av svenska staten. Även United Nations Relief and Rehabilitation Administration (UNRRA) finansierade och organiserade expeditioner som tog överlevare från nazityska läger till Sverige. (Johansson & Tureby 2019. s 210. samt s. 211). Trots att det inte var den svenska staten som finansierade, organiserade och genomförde hela mottagandet av överlevande från det nazityska lägrerna var svenska staten en nyckelspelare och agerandet efter andra världskriget. Dock finns det inte tillräckligt med information om vad som hände med människorna efter och hur mottagandet gick till när de kom till Sverige. (Johansson & Tureby 2019. s. 212)

2.1.3 Kvotflyktingssystem och uppehållstillstånd

Efter andra världskrigets slut och början på 1950- talet tar The International Refugee Organisation (IRO) över ansvaret för det internationella flyktingarbetet från UNRRA. I början på 1950- talet kom en förfrågan från IRO om Sverige kan ta emot fler flyktingar som inte kunde eller ville återvända till sina hemländer. 1950 antog riksdagen förslaget och ett kvotsystem för att ta emot flyktingar införs. Kvoten bestäms av riksdagen och varierar år till år. (Johansson & Tureby 2019. s. 213). Under samma tid år 1954 införs föregångaren till det permanenta uppehållstillståndet, nämligen Bosättningstillståndet. (Jansson, 2023 s. 3093)

Tillståndet var ämnat att ge tillåtelse att bosätta sig i Sverige till några få av de 110 000 utlänningar som befann sig i landet på tillfälliga uppehållstillstånd. Största delen av de människor som befann sig i Sverige var politiska flyktingar och arbetskraft. Tillståndet ströddes knappast ut över gruppen och kraven var hårda för att få söka. Man var tvungen att ha bott i landet under fem års tid med gott uppförande för att beviljas tillstånd för att bosätta sig i landet. Mellan 1961-65 delades endast 157 bosättningsstillstånd ut, jämfört med de 47 000 - 55 000 tusen tillfälliga uppehållstillstånd som delas ut årligen under den perioden var det synnerligen få personer som fick tillstånd att bosätta sig i Sverige. (Jansson, 2023 s. 3093).

Mellan åren 1950-1979 har Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) ansvaret för kvotflyktingarna som ska komma till Sverige. Till skillnad från asylsökande under tiden hade dessa kvotflyktingar redan beviljats asyl i sitt hemland. När de sedan kom till Sverige var de under en tid på flyktingförläggning där de gavs grundläggande kunskap i svenskundervisning och om det svenska samhället. (Johansson & Tureby 2019 s. 213, 214)

2.1.4 Liberaliseringen och post 2015

1968 började svenska politiken anse att man är för restriktiv i sitt utdelande av bosättningsstillstånd. Därmed sänks kravet för att få tillståndet. Ursprungliga kravet om att uppehållt sig i Sverige i fem år med gott uppförande sänks till två år. Åtta år senare 1976 avskaffas bostättningsstillståndet för det nya permanenta uppehållstillståndet infördes. Samtidigt sänks kravet för att få det permanenta uppehållstillståndet från att uppehållt sig i landet i två år till ett år. 1985 blir det praxis att permanent uppehållstillstånd delas ut när invandrare söker uppehälle i Sverige. Denna praxis fortsätter att gälla till 2015. (Jansson, 2023 s. 3094)

Liberaliseringstiden av den svenska migrationspolitiken kännetecknas av framförallt flyktinginvandring och anhöriginvandring från olika krig och miljökatastrofer i världen. (Johansson & Tureby 2019 s. 214) Men även en stor del av icke-nordiska arbetskraftsinvandrare kom hit. (Jansson, 2023. 3094).

2015 års migrationskris på hela Europeiska kontinenten gör att den svenska linjen börjar ifrågasättas och förändras. En koalition av riksdagspartier år 2015 beslutar om ID- och gränskontroller på Sveriges yttre gränser. Detta med mål om att minska antalet migranter som kommer till Sverige, samt identifiera de som rör sig över gränserna. (Johansson & Tureby 2019 s. 217) 2016 ändras praxisen att dela ut permanenta uppehållstillstånd. Tillfälliga lagar om tillfälliga uppehållstillstånd införs och krav på försörjning sätts för att beviljas permanenta uppehållstillstånd. (Jansson, 2023 s. 3094) Även rätten till anhöriginvandring begränsas. (Johansson & Tureby 2019 s. 217). År 2021 görs dessa restriktioner i den tidigare liberala migrationspolitiken permanenta. Det krävs även numera att man uppehåller sig i Sverige i tre år för att få permanent uppehållstillstånd. Samtidigt införs vandels- begreppet i lagstiftningen då den som söker permanent uppehållstillstånd måste ha god vandel. (Jansson, 2023)

Valet 2022 vinner högerblocket med SD som stödparti valet. I oktober samma år kommer Tidöavtalet. Tidöavtalet kan beskrivas rent tekniskt som en sakpolitisk överenskommelse över diverse huvudområden där migrationspolitiken är ett område för samarbete. (Liberalerna (eller tidöavtalet som källa), 2022) Den direkta påverkan av Tidöavtalet på migrationspolitiken skiljer sig från tidigare migrationspolitiken på ett väsentligt område och det är den tydliga fokusen på återvandring. Både uppmuntran till frivillig återvandring samt påtvingad återvandring. (Ekonomistyrningsverket, 2022 samt 2023)

2.3 Precisering av paradigmskiftet och dess vikt

Som påvisat är det inte alltid en inbyggd svensk reflex att bedriva en liberal och öppen migrationspolitik. Utan snarare är det något som bedrevs under 1900- talets senare hälft och fram till migrationskrisen. Tidigare har svenska staten inte tagit hänsyn till de migranter som finns på marken eller helt enkelt inte låtit dem stanna. År 2016 tillbakagång till nästan före 1968s krav för att få permanent uppehållstillstånd är en skifte till en mer restriktiv linje Tidöavtalet följer denna linje som fördes och bygger på den med sitt starka fokus på återvandringsarbetet. Tidöavtalets påverkan på migrationspolitiken är distinkt och denna distinktion ligger på återvandringsarbetet. Men är Tidöavtalet ett paradigmskifte enligt Kuhns definiering? Allt från frivillig återvandring till vad som endast kan resultera i tvångsåtervandring tas upp. Förvisso har ingen gång tidigare har sådan fokus legat på återvandring i Sverige. Annat är de dock i Europa. Redan under oljekrisen på 1970- talet hade europeiska länder som Nederländerna, Tyskland och Frankrike återvandringsprogram. (Scalettari & Gubert. 2018 s. 91).

Avtalet gör det dessutom tydligt att man vill att återanvandringsbete ska gå snabbt och handläggningstiderna ska vara så korta som det bara går. Detta genom att arbeta fram generellt kortare handläggningstider, samt satsningar på återvandringscentrum och informationskampanjer. (Ekonomistyrningsverket, 2022 samt 2023 genomgående för båda källor) Tidöavtalet är på sätt och vis ett paradigmskifte på grund av just återvandringsarbetet. Tidigare paradigm var att vara en liberal syn på migrationen där asylsökande från världen över var välkomna. Efter migrationskrisen vände detta paradigmet och migrationspolitiken började bli alltmer restriktiv. Det Tidöavtalet tillför var just återvandringsarbetet, vilket på sätt och vis är ett paradigm. Tidigare har det inte funnits denna typ av fokus på återvandring. Dock vad det inte Tidöavtalet i sig paradigmskiftet. Skiftet kom innan. Så svar på frågan, Tidöavtalet är ett stort skifte från tidigare migrationspolitiskt arbete. Dock är det problematiskt att benämna Tidöavtalets migrationspolitiska arbete som ett paradigmskifte. Det bygger snarare vidare på ett tidigare paradigmskifte. Dessutom har återvandringsprogram i ett europeiskt kontext varit tidigare omtalade.

2.4 Syfte och frågeställning

Studien är en fallstudie som ämnar att undersöka hur ett möjligt paradigmskifte kan legitimeras i politiken. Genom att analysera Tidöavtalet och regleringsbrev till Migrationsverket kommer vi att analysera hur problem representeras, hur subjektet *Migranten* konstrueras och framställs samt hur detta bidrar till att legitimera Tidö- partiernas migrationspolitik.

Därmed kommer problemformuleringen till detta arbete. Hur har detta påstådda paradigmskifte legitimerats? I och med att det är svårt att bedöma huruvida Tidöavtalet är ett paradigmskifte är en fråga om själva benämningen och framställandet av det som ett paradigmskifte är ett retoriskt knep för att få sitt arbete att se större ut än vad det är?

3. Tidigare forskning

Texten *“Return Schemes from European Countries: Assessing the Challenges”* (2018) av Giulia Scalettaris & Flore Gubert är av relevans till detta arbete. De tar inte upp hur migranten i olika debatter konstrueras och framställs. Utan arbetet analyserar hur olika återvändningsprogram har historiskt sett ut i andra Europeiska länder. Här krävs att läsa mellan raderna för att förstå varför programmen finns och deras mål är. Som Scalettaris & Gubert beskriver är programmen oftast för “the failed asylum seeker”. Misslyckandet hos den asylsökande beskrivs oftast som att denne inte lyckas skaffa sig ett arbete, anpassa sig till nya landets lagar och seder och så vidare.

I artikeln *“Category Use in the Construction of Asylum Seekers”* (2007) av Simon Goodman & Susan A. Speer analyserar hur migranten framställs på ett kategoriskt sätt utifrån en kritisk diskursanalys. Analysen görs i det brittiska debattklimatet, bland annat debattinlägg på tidningen The Guardian och debatter hos brittisk public service BBC. Denna text ger en tydlig fingervisning om både hur man kan gå tillväga i den här typen av analys men även vad som kan förväntas uppdagas. I sin diskussion kommer Goodman & Speer fram till att en del fulspel och svartmålning av asylsökande förekommer för att kunna legitimera hårdare tag mot generell invandring. Denna text är den som liknar vårt arbete mest och kommer att återkopplas på mycket i analysen.

Hanna Svensson i sin fallstudie *“Contested Belonging in an Election Year: The Case of Refugees Living in Sweden”* (2023) analyserar hur tillhörighet och social sammanhållning används i svenska valdebatten 2022. Framförallt analyserar Svensson hur olika sociala tillhörigheter framställs kunna skada och påverka varandra negativt av svenska politiker i debatten. I Svenssons frågeställning är det som är i största relevans till detta arbete. Svensson ställer följande fråga: How is the refugee presented in political discourses? Vad Svensson kommer fram till är att områden där en stor del av demografin är flyktingar och ättlingar till flyktingar bor, beskrivs som segregerade områden, parallella samhällen och under klanstyrning. Flyktingen och den icke- europeiska invandraren beskrivs som personer

som saknar förståelse samt respekt och för svenska värderingar som likhet mellan könen, flitighet och lag och ordning.

4. Metod

4.1 Forskningsdesign.

Denna fallstudie ämnar att delvis förklara hur paradigmskiften kan ske inom migrationspolitiken, men även att förstå hur, i vilken kontext och med vilka verktyg det sker. Genom användning av diskursanalys som forskningsdesign, som är ett både effektivt och kritiskt verktyg, närmar vi oss ett svar. Vårt bruk av diskurs som begrepp hämtas från Carol Lee Bacchi, som definierar det som ett ramverk för hur en talar om ett ämne. Diskurs, till skillnad från språk, beskriver inte endast de relevanta objekten utan formar även deras betydelse, samtidigt som den döljer sin inblandning i denna process. (Bacchi 1991, sid 40) Detta innebär att diskurs även konstruerar verkligheten, eller ens bild av den, i sitt användande. Genom att tillämpa diskursanalys på fallet *Tidöavtalets migrationspolitik*, som är ett självutnämnt paradigmskifte, anser vi kunna fördjupa förståelsen för legitimeringen av paradigmskiften inom migrationspolitik samt förklara hur det eventuella paradigmskiftet kan ha gått till. Detta genom att delvis belysa de representerade problemen som politiken anses lösa, och delvis att belysa hur migranten konstrueras.

4.1.2 Diskursanalytiska verktyg.

I denna studie kommer Bacchis “What’s the problem represented to be?” (WPR) - metod användas som diskursanalytiskt verktyg. Metoden är ursprungligen ett sätt att analysera policy vilket är i linje med denna studie. WPR-metoden innebär att man analyserar en viss policy, får grepp om dess kontext för att sedan se hur “problem som ska lösas” representeras i nämnd policy. WPR- metod utgörs av sex frågor:

1. Hur är Problemet representerat? (För vem är det ett problem?)
2. Vilka antaganden underligg denna representation av Problemet?
3. Hur har denna representation av Problemet framkommit?
4. Vad har lämnats opproblematiskt i denna representation av Problemet? (Vad finns tystnaderna? Kan Problemet tänkas på annorlunda?)
5. Vilka effekter får denna representation av Problemet? (Tre typer; Diskursiva effekter, subjektivering effekter, levda effekter)
6. Hur/var har denna representation av Problemet skapats? Kan den bli ifrågasatt, bruten och ersatt?

För denna studie är frågorna 1 och 2 högst relevanta för att kunna svara på frågeställningen, men även frågorna 4 och 5 tas med i olika delar av studien. Fråga 3 och 6 tas inte med, delvis på grund av avgränsningar; för att kunna göra dessa frågor rättvisa krävs plats som inte finns i

denna studie. Å andra sidan saknar de delvis relevans för frågeställningen då vi anser att de inte tillför till en resultatorienterad analys, då vi främst är intresserade av hur legitimeringen har skett genom representation av problem och konstruktionen av subjektet Migranten. Vi anser att fråga 3 och 6 inte tillför till detta.

5. Teori

5.1 “Den Andre”

Svensson tar i sin tidigare nämnda fallstudie upp hur subjektet migranten ställs mot något “naturligt svenskt” i den politiska diskursen. Migranten beskrivs som någon som inte kan anpassa sig till och integrera med “svenska värderingar”, något utanför gemenskapen, något som konstrueras som “De andra”. Dessa värderingar speglar demokratiska värderingar, och det som sägs är då att migranten inte är i linje med dessa. Svensson menar vidare att Sverige konstruerats som en progressiv demokrati med hög social samhörighet och starka fundamentala värden, som hotas av migranter/ “De andra”. (Svensson, 2024, sid. 1-3) Hon tar upp utsatta områden och diskursen kring dessa för att lyfta fram hur områden med stor andel migranter beskrivs som problematiska, laglösa och parallella med det gemensamma. (Svensson, 2024, sid 2-3) Dessutom skriver Svensson om hur Migranten ses som problematisk jämfört med det svenska “Vi:et”. Detta kumulerar i att folk med utländsk bakgrund, eller andra som kan antas vara del av “De andra”, får utstå social utfrysning och ironiskt nog känner sig mindre kopplade till svenska värderingar. (Svensson, 2024, sid 10.) Svensson skriver inte uttryckligen om hur denna konstruktion används direkt för att legitimera politiska beslut, men mycket av det hon skriver är relevant i denna studies frågeställning. Hon skriver att den används som en politisk strategi, där ett av exemplen återberättar socialdemokraternas skildring av kampen mellan dessa utsatta områden och svenska värden. (Svensson, 2024, sid 7, 13) Detta kan då ses som speciellt relevant då det pekar på ett sätt att legitimera en viss typ av politik eller en viss typ av åtgärder, exempelvis visitationszoner inom nämnda utsatta områden eller dylikt.

5.2 Klyfta mellan moral och välfärd

Sverige har länge hållit en cosmopolitansk syn, både ur moraliska och pragmatiska perspektiv, på immigration. Detta skriver Christian Fernandez om i texten “*Cosmopolitanism at the crossroads, Swedish immigration policy after the 2015 refugee crisis*”. (2020) Men efter Reinfeldts tal om kostnaderna av att ta emot flyktingar och att “öppna era hjärtan” gick diskursen om det positiva med immigration och diskursen om den falnande välfärden ihop. Fernandez skriver om hur immigration ställdes mot välfärden, och menade att det var pådrivet av SD (Fernandez, 2020, sid 228). Längre hade Sverige argument för att hjälpa flyktingar av flera skäl, både moraliska och pragmatiska. Å ena sidan höll man som tidigare nämnt en liberal (cosmopolitansk) syn på migration vilken utmynnar i ett moraliskt försvar av den politiken som drevs. Å andra sidan menade man att det fanns ett kausalt samband mellan migration och framsteg för samhället. (Fernandez, 2020, sid 223-224.) Men efter valet 2014

och flyktingkrisen 2015 blev det ett klyfta mellan uppfattade svenska värden såsom välkomnande och öppenhet, och migrationen. Fernandez beskriver hur många högerpartier konstruerade situationen som en “Vi (Svenskar) eller dem (Flyktingar)” situation, vilket gick rakt mot den tidigare svenska modellen av öppenhet. Däremot gynnas de senare av detta, då när alla andra partier som konstruerat problemet annorlunda senare ändrade sin policy för att tampas med de många problemen som uppstod vid flyktingvågen, fick SD mer stöd än tidigare. (Fernandez, 2020, sid 228.)

Detta visar på att konstrueringen av situationen och subjekten påverkar policy och politik.

5.3 Skilja eller blanda mellan kategorier?

Simon Goodman och Susan Speer analyserar hur olika kategoriseringar av migranter och främst asylsökande påverkar diskursen i sin text “*Category Use in the Construction of Asylum Seekers*” (2007, sid 172). De tar upp tre huvudsakliga tankar. Den första är hur distinktionen mellan “immigrant, refugee and asylum seeker” används i ett exempel. Genom detta exempel visar dem på att diskursen om alla asylsökande påverkas utifrån en av grupperna, även fast distinktionen mellan grupperna görs. De menar att talarna i exemplet använder distinktionen för att legitimisera en policy för alla asylsökande, oavsett vilken grupp de tillhör, baserat på konstruktionen av en del asylsökande. (Goodman & Speer, 2007, sid 176). Den andra poängen är hur migranter (läs: olagliga) och asylsökande sammanflätas för att kunna göra uttalanden om gruppen som om de vore densamma. Detta görs i mening av att legitimisera hårdare tag mot både grupperna genom att blanda ihop dem. (Goodman & Speer, 2007, sid 177) Den sista poängen de gör är en kombination av de båda övre, att använda båda samtidigt i syfte att legitimera hårdare tag mot asylsökande. De menar att genom detta retoriska drag kan talaren visa förståelse för att en skillnad finns, men samtidigt säga att “eftersom det inte går att veta vilka som är en del av de “bra” och “dåliga” måste det dras hårdare linjer mot alla”. (Goodman & Speer, 2007, sid 178).

Ovan nämnda texter visar på hur viktig konstruktionen av en viss grupp kan vara i försök att antingen påverka allmän opinion eller legitimera en viss policy. Därmed kommer denna studie svara på frågeställningen genom perspektivet av subjektet “migrantens” konstruktion i materialet. Detta kumulerar till att vår huvudsakliga analysfråga och perspektiv i analysen är följande:

Hur konstrueras subjektet migranten?

Därmed uppstår tre problemkonstruktioner i både återfunna analys av tidigare forskning samt Tidö- materialet. Dessa tre är viktiga för just legitimeringen då de är de konstruktionerna politiken byggs på.

6. Material

I detta avsnitt kommer material som ligger till grund för analysen att presenteras. Först kommer det av relevans i Tidöavtalet att presenteras. Sedan hur Tidöavtalet har påverkat Migrationsverkets arbete, detta genom regleringsbrev.

6.1 Reformförslag i Tidöavtalet

Tidöavtalet är det som ligger till grund för hur det påstådda paradigmskiftet och är av största vikt att presentera och analysera.

Tidöavtalets olika migrationspolitiska mål samt i viss mån de kriminalpolitiska målen ges uttryck enligt följande. Ett paradigmskifte på asylmottagande ska skapas där Sverige inte ska vara mer generös i asylmottagningen än vad den juridiska EU gränsen säger.

Migrationspolitiken ska i övrigt vara ansvarstagande och integrationspolitiken ska vara kravbaserad. Krav ska sättas på den som vill långvarigt stanna i Sverige för att bli del av det svenska. Vi ska också komma till rätta med skuggsamhället. Vidare i avtalet framställs en uppsjö av reformer som analyseras i nästa avsnitt.

När vi läser Tidöavtalet kommer vi undersöka hur lagförslagen som presenteras framställer migranten. Hur diskuteras lagförslag som kommer påverka migranten? Vad sägs explicit och vad lämnas osagt?

6.2 Tidöavtalet i praktiken

Fokus kommer att ligga på vad Migrationsverket får för uppgifter och mål av relevans. Brevet för budgetåren 2023 och 2024 är de som redovisas. Migrationsverkets finansiering kommer inte redovisas för då det inte finns plats i arbetet för detta.

6.2.2 Regleringsbrevet 2023 (Ekonomistyrningsverket, 2022,)

Det första regleringsbrevet som Tidöpartierna författade och skickade till Migrationsverket i slutet av 2022 för budgetåret 2023 lägger väldigt tung vikt på återvandring. Både frivillig och tvångsmässig återvandring ska bedrivas. I delen om mål och återrapporteringskrav ges migrationsverket mål om att frivillig återvandring ska stimuleras med resebidrag och återvandringsbidrag. Myndigheten ska även bli bättre på att genomföra tvingad återvandring, detta genom att se till att invandrare som får avslag på ansökan om uppehållstillstånd faktiskt avhyses. Även tidigare beviljade uppehållstillstånd ska rivas upp. (Ekonomistyrningsverket, 2022, sid 3,4)

I regleringsbrevet tilldelas Migrationsverket sexton uppdrag. Fyra av de sexton uppdragen nämner och tar upp återvandringen som ett direkt uppdrag. Exempel på detta är till exempel ökad information om återvandringsprogram, samt ekonomisk stimuli för frivillig

återvandring. Tre av de sexton uppdragen tar inte upp återvandring som direkt uppdrag, men kan dock leda till att personer som uppehåller sig i Sverige tvingas återvända, samt att folk som vill komma till Sverige får det svårare att genomföra detta. Till exempel att man måste ha god vandel, samt stramare kontroller av uppehållstillstånd för studier. Resten av uppdragen som ges är rent av pragmatiska uppdrag om till exempel anvisning av flyktingar till kommuner och hur det ska gå till.

Vad som även är av vikt är att ta upp den enda invandringen som uppmuntras i regleringsbrevet. I brevet uppmuntras nämligen det som kallas för "högkvalificerad arbetskraftsinvandring". Vad högkvalificerad arbetskraftsinvandring är och var i världen den ska komma ifrån nämns inte. Regeringen anser det dock av högsta vikt att näringslivet har den kvalificerade arbetskraft de behöver i tid. Därmed anser man att det är viktigt att denna högkvalificerade arbetskraft får tillstånd att arbeta och uppehålla sig i Sverige på kort tid.

Migrationsverkets ska dessutom arbeta mot "det gemensamma målet" att utbetalningar från välfärdssystemet ska vara korrekta.

6.2.3 Regleringsbrevet 2024 (Ekonomistyrningsverket, 2023,)

Regleringsbrevet ämnat för budgetåret 2024 är inte lika omfattande som fjolårets brev. Dock är det inte mycket som förändras. Det är fortfarande stort fokus på återvandring och dessutom har vissa uppdrag delgetts som kan leda till att den betvingade återvandringen kan öka. Till exempel ska integreringspotential bedömas vid vidarebosättning. Krav på detta är att migranten förstår "svenska värderingar". Hårdare ID- kontroller ska också bearbetas fram. Återgärder som ägnas åt den frivilliga är till exempel upprättandet av återvandringscentraler.

Likt fjolårets regleringsbrev är det endast den högkvalificerade arbetskraftsinvandringen som uppmuntras. Anslaget är nästintill identiskt. Migrationsverket ska fortsätta med att arbeta mot "det gemensamma målet" om att utbetalningar från välfärdssystemet ska vara korrekta.

7. Analys

Analysen struktureras utifrån tre övergripande problem- representationer som har observerats i materialet genom användning av WPR- metoden. Dessa uppdelningar fungerar även som ett belysande av hur problemformuleringar och diskursen kring dem kan legitimera policy. Genom att komma fram till dessa problemrepresentationer och konstruktioner av subjektet migranten menar vi att vi kan peka på hur Tidö- partierna legitimerat sin politik. Denna politik är i deras egna ord ett paradigmskifte, men om detta egentligen stämmer är ifrågasättbart. Däremot, menar vi, att legitimeringen har skett genom att konstruera situationen på följande vis.

Citaten är huvudsakligen tagna från Tidöavtalet, avsnitten Kriminalitet och Migrationspolitik. Detta gäller när inget annat hänvisas till. Undantag gäller för vissa tagna ifrån regleringsbrev 2023 och 2024, vilket då benämns. Endast de från regleringsbrev hänvisar direkt till regleringsbrev.

7.1 Migranter och kriminalitet

I denna passage kommer ett flertal exempel framföras där Tidö- partierna sammansvetsar migranter med kriminella för att representera problemet med migrationen som att migranter är kriminella.

- *“While vulnerable areas exist in practical reality as suburbs vulnerable to crime, with low socioeconomic status and a high percentage of individuals with foreign background (Polisen Citationn.d.), these areas are also mobilised in discourse as metaphors of segregation and absence of Swedish law, order and values (Dahlstedt and Eliassi Citation2018). Thus, the areas have become a device for justifying tougher immigration and integration measures (Dahlstedt and Eliassi Citation2018), and for discursively linking immigration and crime (Aylott and Bolin Citation2023).” (Svensson sid. 3 2023)*

Även Svensson med hänvisningar till annan litteratur identifierar problemet av att slå ihop migranter och kriminalitet och på så sätt kunna driva en hårdare linje mot invandring.

- *“Utvisning av säkerhetshot. Utvisa fler gängkriminella. En möjlighet att kunna utvisa gängkriminella som saknar svenskt medborgarskap utan att de dömts för brott ska utredas. (...)Personer som kan kopplas till organiserad kriminalitet ska tillföras till förutsättningar för utvisning enligt denna lag. Det bör vidare kartläggas hur många utländska medborgare som är aktiva gängmedlemmar.”*

Ett övergripande tema i Tidöavtalet är ökad gängkriminalitet som i citatet ovan representeras att bero på migranter. Det antas att gängkriminella är migranter, eller att migranter är gängkriminella. Likt hur Goodman & Speer visar sammanflätandet av två grupper i legitimeringen av hårdare tag mot dessa grupper (Goodman & Speer, 2007, sid 177) görs detta även i Tidöavtalet.

- *“En departementspromemoria ska tas fram i syfte att se över hur gränskontroller i högre utsträckning kan användas för att bekämpa irreguljär migration till Sverige. I uppdraget ska bland annat ingå att: • Utreda och föreslå författningsändringar eller andra åtgärder som syftar till att ytterligare förbättra Sveriges förmåga att vid gränserna bekämpa irreguljär migration och gränsöverskridande kriminalitet.”*

Återigen representeras problemet på samma spår som ovan. Ett antagande om att gränsöverskridande kriminalitet är stort problem görs även, i stil med att problemet kommer utifrån och att migranter måste bli hindrade från att komma in och ta med sig detta till Sverige.

- *“Utreda och vid behov föreslå författningsändringar om att biometriska uppgifter om utlänningar ska kunna delas mellan olika myndigheter i större utsträckning för att möjliggöra identifiering av utlänningar och omöjliggöra identitetsfusk eller bidragsbrott. “*

Ännu en gång byggs bilden av migranten som kriminell vilket representeras som ett stort problem. Här har en tyst sammansvetsning av laglydande och icke- laglydande migranter gjorts, och det som kan sägas stå mellan raderna är att eftersom en del migranter bryter mot lagar så måste Sverige få bättre koll på dem alla.

7.2 Tidigare ansvarslös politik

En viktig del och en ny problemlinje som identifierats av läsande av framförallt Tidöavtalet är att man sett migranten som ett problem av tidigare ansvarslös politik. Nu vill Tidöpartierna vara vuxna i rummet som utövar ansvar.

Här går denna studie ut lite i vatten som inte har varit navigerande. Liknande legitimering av restriktiv migrationspolitik har inte kunnat systematiskt återfunnits i annan vetenskaplig skrift. Här ämnar denna skrift att tillföra till diskursen.

- *“Målet är att [s]kapa ett paradigmskifte i synen på asylmottagande, för att utgångspunkten ska vara att skydd för den som flyr en konflikt eller kris ska erbjudas tillfälligt och för den som flyr Sveriges närområde. Sverige ska inte i något avseende vara mer generöst i synen på asyl än vad som följer som förpliktelser enligt EU-rätt eller andra juridiskt bindande internationella traktat.”*

Här benämner Tidö- partierna själva förändringen som ett paradigmskifte, till förmånen att peka på det tidigare som oansvarigt och det nya som rätt och drastiskt annorlunda än tidigare. Däremot, som denna text redan tagit upp, är mycket av politiken inte helt banbrytande. Även om Tidöavtalets fokus på återvandring är det första av sitt slag i Sverige, finns exempel på liknande policys redan i andra europeiska länder. (Scalettaris & Gubert. 2018 s. 91).

En av sakerna som lämnas osagd i denna passage är vad Sveriges närområde innebär. Är det Norden? Är det Europa? Är det där en viss typ av människor främst bor?

Ett antagande som görs är att Sverige gör för mycket just nu, och att det nya löser problemet som har representerats som tidigare ansvarslös migrationspolitik. Denna representation klagas i kommande citat.

- “[Målet är] *Att migrationspolitiken i övrigt ska vara ansvarsfull.* “

I sin kontext implicerar detta citat att problemet med migrationspolitiken är tidigare ansvarslös politik, vilket är vad problemet representeras att vara.

- “[Målet är] *Att komma till rätta med skuggsamhället.*”

Problemet representeras återigen i kontexten som att ansvarslös migrationspolitik har lett till ett skuggsamhälle som måste lösas. Antagandet som görs är att skuggsamhällen har negativa konsekvenser för Sverige och i kontexten av hur migranten konstruerats så kan det även påstås mena att det är negativt för Sverige att inte ha koll på migranter i Sverige.

- *“Ett arbete ska genomföras för att prioritera och stärka återvändandeverksamheten i övrigt, bl.a. genom att se över myndigheternas ansvarsfördelning. Antalet förvaringsplatser ska öka och kompletteras med alternativ om elektronisk eller annan övervakning av personer som väntar på verkställighet. Säkerheten på Migrationsverkets förvar ska öka, bl.a. genom stärkta möjligheter att visitera intagna, kontrollera besök och genomsöka bostadsutrymmen.”*

I kontexten av Tidöavtalets problemrepresentationer kan detta tolkas som en lösning på det representerade problemet av den tidigare ansvarslösa politiken.

Något som lämnas osagt i denna representation av problemet är var folk ska återvända till, då det inte alltid går att skicka tillbaka migranter till där de kom ifrån av diverse anledningar.

- *“Sverige ska, likt flera andra länder, ställa krav till FN-organet UNHCR i vilket underlag kvotflyktingarna ska väljas från. Urvalet ska utgå från kriterier som ger en välgrundad prognos för god integration i det svenska samhället och i förhållande till svenska värderingar.”*

Här framstår representationen av problemet då det pekar på bristande policy kring underlaget av kvotflyktingar från tidigare politik.

- *“Asyllagstiftningen ska anpassas efter den rättsliga miniminivån enligt EU-rätten Sveriges lagstiftning för asylmottagande och anknytande regelverk och villkor ska anpassas för att inte vara mer generöst än vad som är en skyldighet för en medlemsstat enligt EU-rätten. “*

Problemet är representerat som att tidigare migrationspolitik har varit för generös och därmed ansvarslös.

7.3 Den osvenska, oanpassbara & ansvarslösa invandraren

“Invandraren vill inte eller kan inte anpassa sig till svenska värderingar och blir därmed ett hot mot svenska värderingar och det samhälle vi byggt på våra värderingar.” Detta är en underliggande mening som upptäckts i läsandet av materialet. Saker som att integrationspotential, frivillig återvandring och skuggsamhälle är ofta återkommande problem i materialet.

- *“Boundary drawing for the Swedish identity is also achieved through the conceptualisation of Sweden as a superior democracy and champion of human rights and democratic values (Norocel Citation2017; Elgenius and Rydgren Citation2019) and the conceptualisation of the immigrant other as a threat to these values (Dahlstedt and Eliassi Citation2018; Alinia Citation2020).” (Svensson, sid.3 2023)*

Här identifierar Svensson att man i högerpopulistiska miljöer i Sverige gör just detta. Man bygger upp en bild av Sverige som en av demokratins högborg och att invandraren är ett hot mot detta. Detta återspeglar materialet vi analyserat enligt följande.

- *“[Målet är] Att införa en kravbaserad integrationspolitik, där den som långvarigt befinner sig i Sverige ska ta ansvar för att bli en del av det svenska.”*

Tidö- partierna representerar problemet som att migranter inte tar ansvar för att bli “en del av det svenska”. Migranter representeras som ansvarslösa, inkapabla eller ovilliga att anpassa sig till svenska värden. Ett antagande som görs är att ansvaret för att integreras ligger på migranten, och inte på statsmaskinen.

- *“[Målet är] Att komma till rätta med skuggsamhället.”*

Migranten representeras som ansvarslös i kontexten av att de inte tar ansvar för att integreras i samhället, som tidigare representerats vara migrantens ansvar.

- *“Integrationspotentialen ska bedömas vid vidarebosättning” (Regleringsbrev 2024)
“Migrationsverket ska ... skapa förutsättningar för en välgrundad prognos för god integration i det svenska samhället och i förhållande till svenska värderingar, exempelvis avseende grundläggande demokratiska värden och lika rättigheter mellan kvinnor och män.”*

Detta citat från regleringsbrevet för budgetår 2024. Passagen är ett exempel på hur migranten konstrueras som för ansvarslös för att få stanna i Sverige. De som får stanna för vidarebosättning måste därmed kunna, och vilja, bli en del av det svenska samhället.

- *“Tilläggsdirektiv ska beslutas till den pågående utredningen om åtgärder för att stärka återvändandeverksamheten (...). Uppdraget ska utökas till att:

  - *Utreda och föreslå författningsändringar som innebär att biometriska uppgifter som DNA-uppgifter om tredjelandsmedborgare som ansöker om uppehållstillstånd i Sverige i högre utsträckning än i dag ska samlas in och sparas i sökbara register. Den nedre åldersgränsen för inhämtning av biometriska data ska sänkas.”**

Citatet fortsätter att representera migranten som opassande till svenska värden då återvandring är den lösningen på det representerade problemet.

- *“Införa en förstärkt möjlighet till att omhänderta och tömma digitala media, kroppsvisitation, undersökning av bagage vid inre utlänningskontroll. Möjlighet att ta DNA-prov vid inre utlänningskontroll bör utredas.”*

Representerar migranten som ett problem som speciella åtgärder måste lösas. Man kan inte låta migranten vara utan måste utöka kontrollen och informationen över dem.

- *“Sverige ska, likt flera andra länder, ställa krav till FN-organet UNHCR i vilket underlag kvotflyktningarna ska väljas från. Urvalet ska utgå från kriterier som ger en välgrundad prognos för god integration i det svenska samhället och i förhållande till svenska värderingar.”*

Mellan raderna står det att vissa passar bättre i Sverige än andra. Däremot lämnas det osagt vilka som passar bättre och vilka som passar sämre. I kontexten av tidigare citat framgår det att dagens urval är otillräckligt, då migranten som subjekt inte integreras i tillräckligt god grad.

- *“Skärpta kontroller av vandel. Migrationsverket ska analysera möjligheterna att öka kvaliteten och prioritera kontroller av vandel och levnad vid handläggningen av tillståndsärenden.”*(Regleringsbrev s.5 2024)

Vad som lämnas osagt här är viktigt att ta i beaktning. Vad är önskad vandel och levnad? Om man ägnar sig åt god vandel mesta delen av sin vakna tid men gör några snedsteg, är det skäl för avslag i sitt tillståndsärende?

- *“En översyn ska göras av det befintliga regelverket om säkra ursprungsländer för att möjliggöra att länder där delar av landet kan betraktas som säkert förs upp på listan samt för att överväga att flytta ansvaret för listan om säkra länder från Migrationsverket till Regeringskansliet.”*

Detta citat visar fortsättande på hur det i Tidöavtalet målas upp en bild av problemet som att endast vissa passar in, de från s.k. *Säkra länder*. Detta bidrar till konstruktionen av migranten som icke- lämpad för svenska värden då bara vissa passar in. Dett som lämnas osagt är dock

vilka dessa är. Detta liknar Goodman och Speers exempel om hur kraftigare tag ska tas för alla migranter för att en del av dem konstrueras som problematiska. (Goodman & Speer, 2007, sid 177)

- *“Åtgärder för minskade tilldragningsfaktorer genom begränsade förmåner för icke-medborgare. (...) Utredningen ska bland annat få i uppdrag att föreslå en modell för kvalificering till välfärden. Principen för den modell som utredningen ska få i uppgift att föreslå ska vara att en nyanländ inte omedelbart ska kunna kvalificera sig till sociala förmåner och bidrag. Sådan kvalificering ska i stället ske gradvis. Detta ska dock vara resultatet av egen ansträngning, och inte enbart bosättning. Kvalificeringen ska ske i takt med att man jobbar, betalar skatt och har permanent och laglig bosättning i Sverige.”*

Denna representation av migranten skapar en bild av denne som bidragssökande, som någon som inte ens försöker integrera och bli en ordentlig medborgare utan endast försöker leva på välfärden. Något som har lämnats oproblematiserat är dock att människor som behöver stöd och bidrag, även om de har varenda avsikt att uppfylla dessa krav, kanske inte kan göra det. Dessa människor får det bara svårare att ta del av välfärden.

7.4 Sammanfattning av analys

Tidigare politik ansågs vara det tidigare paradigmet, men har blivit utpekad som ansvarslöst av Tidö- partierna. Detta genom idén att de anomalier i paradigmet, i denna liknelse problemrepresentationerna, inte ges lösning för enligt dem. För det första har vi sammanvävningen av Migranten och den kriminella, vilket sker på liknande sätt enligt Goodman & Speers exemplifierade av sammanvävningen för olika typer av migranter inom vårt teoretiska ramverk. (2007, sid 177) För det andra konstrueras migranten som något icke-svenskt, som oförmögen eller ovillig att anpassa sig. Detta är i linje med hur Svensson beskriver konstrueringen av migranten som Den andre. (Svensson, sid 1-3) Dessutom har vi noterat hur ansvarsfull politik och öppen migrationspolitik har konstruerats som olja och vatten, som något som inte kan gå ihop. Detta är i linje med hur Fernandez beskriver hur Högerpolitiska partier tidigare konstruerat migrationen, i det fallet med välfärden. (Fernandez, sid 228)

Vidare kan det då sägas att Tidö- partierna menar att deras “nya” politik är ett paradigmskifte, då de målar upp den som ansvarsfull och därmed besittande av lösningar för dessa representerade problem.

8. Diskussion

Genom analysen av både regleringsbrev samt Tidöavtalets migrationspolitiska och kriminalpolitiska mål har tre tydliga konstruktioner av migranten framkommit. Två av dessa kan återfinnas i tidigare forskning. Att migranter framställs som att lättare falla in i kriminalitet än den inhemska nationaliteten/kulturen eller att de helt krasst kopplas ihop till samma grupp. Dessutom beskrivs det som att det finns en ovilja eller oförmåga hos migranten att anpassa sig till det nya landets normer och värderingar. Både Svensson och Scalettaris & Gubert återspeglar detta mönster i sina studier. (2024; 2018) Det denna studie tillför till diskussionen utöver detta eller vad dessa författare inte har återskapat är just att konstruera "tidigare ansvarslös politik" som ett problem. Detta problem hjälper Tidöpartierna att i princip argumentera för sin politik och policys, och legitimera dem. De legitimerar i princip sin politik genom att peka ut eller framställa problem från den tidigare politiken, och menar på att deras politik är lösningen.

Men brasklapp om sidospår tas nu frågan om Tidöavtalet som paradigmskifte upp. Detta är lite av en fråga som organiskt växt fram under detta arbete lopp och kan vara av vikt att diskutera. Avtalet bedöms av Tidöpartierna som ett paradigmskifte, detta är dock högst ifrågasättbart. Som visat tidigare har hård och restriktiv migrationspolitik förts i Sverige och återvändningsprogram förts i Europa sedan 1970-talet. Här växer en frågeställning fram som andra arbeten kan bygga på. Är det så att politiken medvetet överdriver sin egen vikt och potential i en politisk fråga för att kunna slå hårdare än nödvändigt? Att just benämna något som ett paradigmskifte är det i sig en legitimeringsmetod för hårdare tag? Att påstå att man nu går på obruten mark och att det kan vara svårt att navigera, fastän man inte riktigt gör det. Är detta dessutom en metod för att kunna värja sig mot kritik när man tar i för hårt? Vi ser detta som lovande och nödvändiga forskningsområden för framtiden som kan ge en djupare inblick i hur politik legitimeras.

Källhänvisning

Internetkällor

Abrahamsson, Samuel. 2021 “*Kristersson: Därför kan vi tänka oss att samarbeta med SD.*” Sveriges Television, SVT, Nyhetsartikel 20/1-2021

<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/kristersson-oppnar-upp-for-sd-blivit-mer-seriosa>

Hämtdatum: 7/5- 2024

Britannica, 2024, “*Arab spring*”.

<https://www.britannica.com/topic/Ennahda-Party>. Hämtdatum: 7/5- 2024

Fellman, Ida. 2011. *Ny demokratis uppgång och fall*, Yle. 11/5-2011

<https://yle.fi/a/7-888752> Hämtad: 4/6-2024

Försvarsmakten, 2022, *Så förändrar kriget i Ukraina svensk säkerhet* 30/10- 2022

<https://www.forsvarsmakten.se/sv/aktuellt/2022/09/sa-forandrar-kriget-i-ukraina-svensk-sakerhet/>

Lapidus, Arne, 2015, “*Kritiserad från start – höll bara nio månader*” Expressen.

Nyhetsartikel, 10/10-2015

<https://web.archive.org/web/20190711184347/https://www.expressen.se/nyheter/kritiserad-fran-start--holl-bara-nio-manader/> Hämtdatum 7/5- 2024

Riksbanken, 2022 “*FÖRDJUPNING – Ekonomiska konsekvenser av kriget i Ukraina*”

2022-04-27

<https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/ppr/fordjupningar/svenska/2022/220428/ekonomiska-konsekvenser-av-kriget-i-ukraina-fordjupning-i-penningpolitisk-rapport-april-2022.pdf>

Hämtdatum 7/5- 2024

Socialdemokraterna, 2019, *Sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna*

<https://www.socialdemokraterna.se/nyheter/nyheter/2019-01-11-sakpolitisk-overenskommelse-mellan-socialdemokraterna-centerpartiet-liberalerna-och-miljopartiet-de-grona>

Hämtdatum: 7/5- 2024

Statistiska centralbyrån, 2024. *Invandring till Sverige.*

<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-till-sverige/#Timeline>

Hämtdatum: 11/6- 2024

United Nations High Commissioner for Refugees. **UNHCR**, 2016, “65,3 miljoner på flykt i världen 2015 - fler än någonsin”
<https://www.sverigeforunhcr.se/blogg/653-miljoner-pa-flykt-i-varlden-fler-an-nagonsin-tidigare>
 Hämtdatum: 7/5- 2024

Valmyndigheten, 2023, “Valresultat 2010”
<https://www.val.se/valresultat/riksdag-region-och-kommun/2010/valresultat.html>
 Hämtdatum: 7/5- 2024

Valmyndigheten, 2023, “Valresultat 2014”
<https://www.val.se/valresultat/riksdag-region-och-kommun/2014/valresultat.html>
 Hämtdatum: 7/5- 2024

Wachtmeister, Ian & Moquist, Lars, 1993 (Motion: 1993/94:Sf621). *Flyktingpolitiken*
 Sveriges Riksdag
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/flyktingpolitiken_gh02sf621/html/ Hämtad: 4/6-2024

Valmyndigheten, 2023, “Valresultat, 2018”
<https://www.val.se/valresultat/riksdag-region-och-kommun/2018/valresultat.html>
 Hämtdatum: 7/5- 2024

Vetenskaplig litteratur

Bacchi, Carol. L. 1999. *Women, Policy and Politics. The construction of policy problems*. London: Sage.

Goodman, Simon & Speer, Susan. A. 2007. *Category Use in the Construction of Asylum Seekers. Critical Discourse Studies*, 4(2), 165–185.
<https://doi.org/10.1080/17405900701464832>

Fernández, Christian. 2020. “Cosmopolitanism at the crossroads” i Main, Izabella, Gozdzia, M. Elzbieta, Suter, Brigerre (red.), *Europe and the refugee response: A crisis of values?*. London: Routledge, 220- 235.

Jansson, Tobias. 2024. *Permanent residence permits and demands for integration: a genealogical analysis of Swedish immigration policy. Journal of Ethnic and Migration Studies*, 50(12), 3091–3109. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2023.2290451>

Johansson, J, Thor Tureby, M. 2019 *Flyktingarna, det civila samhället och staten: en exposé över flyktingmottagandets svenska historia*. I: Märtha Lilja, Holger Nilén, Ingrid Sillén & Ingrid Sjöqvist (red.), *Vi gör vad vi kan: volontärer om flyktingmottagandet i Sverige från 2015* (sid. 207-226). Stockholm: Migra förlag & Liv i Sverige

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1277677/FULLTEXT01.pdf>

Scalettaris, Gulia, Gubert, Flore. 2019, *Return Schemes from European Countries: Assessing the Challenges*. *Int Migr*, 57: 91-104.

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/imig.12467>

Kuhn, Thomas S. (1962). *The Structure of Scientific Revolutions* (1st ed.). University of Chicago Press.

Svensson, Hanna, 2024 'Contested Belonging in an Election Year: The Case of Refugees Living in Sweden', *Journal of Intercultural Studies*, pp. 1–16.

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/07256868.2024.2325955>

Öhberg, Patrik, 2020, *10 år med Sverigedemokraterna* Ulrika Andersson, Anders Carlander & Patrik Öhberg (red). *Regntunga skyar*.

Göteborgs universitet: SOM-institutet. sid 413 - 426

<https://www.gu.se/sites/default/files/2020-08/413-426%20Patrik%20%C3%96hberg.pdf>

Hämtdatum: 7/5- 2024

Material

Ekonomistyrningsverket, 2022, *Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Migrationsverket*.

Ju2022/03643 (delvis)

Ju2022/00472

Ju2022/00732 m.fl.

<https://www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/?rbid=23193>

Hämtdatum: 5/5- 2024

Ekonomistyrningsverket, 2023, *Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Migrationsverket*.

Ju2023/02738 (delvis)

Ju2023/00399

Ju2023/02425 (delvis) m.fl

<https://www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/Index?rbId=24470>

Hämtdatum: 5/5- 2024

Liberalerna, 2022, "*Tidöavtalet, en överenskommelse för Sverige.*"

<https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/tidoavtalet-overenskommelse-for-sverige-slutlig.pdf>

Hämtdatum: 5/5- 2024